

Kotaselän tuulivoima-alueen osayleiskaavan 1. viranomaisneuvottelu

MUISTIO

Aika: 25.2.2026 klo 12.00–14.08

Paikka: Teams-yhteys

Osallistujat:

Matti Konttinen	Oulun kaupunki	
Virpi Haverinen	Oulun kaupunki	
Jukka Kurttila	Oulun kaupunki	
Niina Kangas	Lupa- ja valvontavirasto	pj.
Veli-Matti Kangas	Lupa- ja valvontavirasto	
Emma Salo	Lupa- ja valvontavirasto	
Maarit Vainio	Lupa- ja valvontavirasto	
Erika Kylmänen	Pohjois-Pohjanmaan liitto	
Mika Sarkkinen	Oulun museo- ja tiedekeskus	
Samuli Paitsola	Oulun museo- ja tiedekeskus	
Pirjo Rautiainen	Metsähallitus, luontopalvelut	
Kirsi Kyllönen	Ilmatar Energy Oy	poistui klo 12.26
Anton Sihvonen	Ilmatar Energy Oy	poistui klo 12.26
Ismo Vendelin	AFRY Finland Oy	
Henna Tihinen	AFRY Finland Oy	siht.

Poissa, tiedoksi:

kirjaamo	lin kunta
kirjaamo	Pohjois-Suomen Elinvoimakeskus
kirjaamo	Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
kirjaamo	Suomen Metsäkeskus
kirjaamo	Paliskuntain yhdistys

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Niina Kangas toimii puheenjohtajana, konsultti laatii muistion. Niina Kangas avasi kokouksen klo 12.01. Käytiin läpi esittäytymiskierros.

2. Asialistan hyväksyminen neuvottelun työjärjestykseksi

Hyväksyttiin asialista työjärjestykseksi.

3. Oulun kaupungin puheenvuoro

Matti Konttinen piti Oulun kaupungin puheenvuoron ja esitteli tuulivoimatilannetta Oulussa sekä kaupungin strategisia linjauksia tuulivoimalle. Tuulivoimahankkeita on vireillä 10 ja yhdestä hankkeesta, Liipas, on kaavoitusaloite hyväksytty. Kaupungin strategiset linjaukset ohjaavat kaikkea teollisen kokoluokan tuulivoimaa ml. seudulliset ja alle seudulliset hankkeet. Lisäksi kaupungilla on yleisiä linjauksia, niitä tarkentavia suojaetäisyyksiä sekä suosituksia, joista esimerkiksi etäisyys asutukseen tulee olla vähintään 1,5 km voimalasta.

4. Hankkeen tilanne (Ilmatar)

Kirsi Kyllönen ja Anton Sihvonen Ilmattarelta esittelivät hanketoimijan toimintaa sekä hankkeen tilannetta ja aikataulua.

5. Mahdolliset kysymykset hanketoimijalle (hanketoimija poistuu tämän jälkeen neuvottelusta)

Ei kysymyksiä hanketoimijalle.

6. Alustavan kaavaluonnoksen esittely (AFRY)

Ismo Vendelin AFRYltä esitteli alustavaa kaavaluonnosta. Hankkeessa suunnitellaan enintään 9 voimalaa, joiden kunkin yksikkö teho on 7–10 MW ja kokonaiskorkeus enintään 350 metriä. Osayleiskaavoituksen rinnalla on ollut käynnissä erillinen YVA-menettely, mutta menettelyt ovat eriytyneet vuoden 2025 aikana Kotaselän alueelle maakuntakaavan aiemmissa vaiheissa osoitetun tv-1-merkinnän poistuessa.

Jukka Kurttila, Oulun kaupunki

Onko hankkeessa suunnitteilla sähkövarasto/akku? Jos on, niin onko tarkoitus tämän kaavan perusteella luvittaa? Kaavamääräyksessä ei ole esitetty tarkempia tietoja alueelle suunnitelluista toiminnoista ja niiden laajuudesta, kuten kerrosalasta.

- Ismo Vendelin: Kaavassa esitetään ohjeellinen EN-alue, eikä tarkkoja suunnitelmia sen sisällölle vielä ole, vaan yksityiskohdat ja kokoluokka tarkentuvat. Mitä olisi hyvä huomioida, jotta luvitus olisi sujuvaa?
- Jukka Kurttila: Kerrosala ainakin olisi hyvä esittää. Sähkövarasto jää sijoittamisluvan varaan, joka ei ole ongelma, mutta lisää käsittelyvaiheita, eli suoralla rakentamisluvalla ei saada asiaa käsiteltyä. Voisi olla hyvä miettiä tarkemmin jo nyt mihin sijoitetaan, kuinka paljon vaatii tilaa sekä kerrosalan tarve.
- Niina Kangas: Tämä osayleiskaava mahdollistaa ainoastaan tuulivoiman luvittamisen AKL 77§ mukaisesti. AKL 44§ ei ole nähty soveltuvana sähkövaraston luvittamisen mahdollistamiselle. Eli joka tapauksessa sijoittamislupa tulee kyseeseen.
- Jukka Kurttila: Toimijan on silti hyvä jo varmistua, että onhan aluevaraus riittävän kokoinen ja oikealla paikalla, jotta sijoitettavat toiminnot varmasti mahtuvat osoitetulle alueelle, ettei kaavasta ole tarpeen poiketa.
- Ismo Vendelin: Kiitos, viedään toimijalle tiedoksi. Nykyisellään aluevaraus on sijoitettu mahdollisimman keskelle hankealuetta voimaloihin nähden ja olemassa olevan voimajohdon varteen, johon on tarkoitus liittyä.
- Jukka Kurttila: Sähköasema ja -varaston toiminnot vaativat paljon tilaa, joten hyvä varmistua, ettei tarvitse hakea poikkeamislupaa.

7. Viranomaisten puheenvuorot

Erika Kylmänen, Pohjois-Pohjanmaan liitto

Kommentit koskevat sekä OAS:a että kaavaluonnosta.

Liitto näkee hyvänä, että tuulivoima-alue voidaan yhdistää sähköverkkoon jo olemassa olevalla johdolla. Tämä tukee maakuntakaavassa esitettyjä suunnittelumääräyksiä.

Maakuntakaavan tilanne on syytä korjata aineistoihin käyttämällä ilmaisua ”Voimaanmäärätty Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava (MKH 18.8.)”. Lisäksi

aineistossa oleva kartta vaihemaakuntakaavamerkinnöistä on syytä vaihtaa kaikki voimassa olevat maakuntakaavat sisältävään yhdistelmäkarttaan (MKV 27.5.2025), sillä siinä on esitetty ajantasaiset merkinnät. Lainvoimaiset -kartta on vanhentunut, sillä se sisältää kumoutuneita merkintöjä.

- Ismo Vendelin: Kiitos, nämä merkintätavat ovat pohdituttaneet, muokataan ja käytetään tuoreinta yhdistelmäkarttaa.
- Erika Kylmänen: Kaavamerkinnät myös hyvä tarkistaa, sillä merkintöjen nimiin ja määräyksiin on tehty muutoksia.

Lisätkää selostukseen myös energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaprosessissa uudistetut tuulivoimarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset, sillä ne koskevat kaikkea tuulivoimarakentamista maakunnassa. Kaavoitusmenettelyssä on arvioitava hankkeen suhdetta maakuntakaavaan näiden yleisten suunnittelumääräysten avulla.

Muut tuulivoimahankkeet -kartalla on esitetty Pudasjärvellä sijaitsevia hankkeita pallukoilla, nämä hankkeet ovat vireillä ja niistä aluerajaukset ovat saatavilla Liitolta ja/tai Pudasjärven kaupungilla pyydettäessä.

Kotaselän tuulivoima-alueelle on Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnos- ja ehdotusvaiheissa osoitettu seudullisesti merkittävä tuulivoimaloiden alue tv-1 513 (Kotaselkä), mutta vaihemaakuntakaavan toisessa ehdotusvaiheessa rajaus jouduttiin poistamaan maakuntakaavan yhteydessä laadituissa selvityksissä saatujen tulosten perusteella. Natura-alueita ja ekologisia yhteyksiä käsittelevässä selvityksessä tuloksena oli, että Kotaselän tuulivoima-alueesta kohdistuu suuria haitallisia riskejä Poikainlammit-Karhusuon Natura-alueeseen. Lisäksi riskejä tunnistettiin kohdistuvan myös petolintuihin ja piekanaan. Kotaselän alueelta ei tunnistettu sellaisia lieventämistoimenpiteitä, joilla yhtenäisen 7 km² kokoisen, seudullisen kokoluokan tuulivoima-alueen olisi voinut alueelle sijoittaa, joten tv-alue päädyttiin poistamaan maakuntakaavasta.

Vaikka hanketta on viety eteenpäin alle seudullisen kokoluokan hankkeena, on tärkeä huomioida ja ymmärtää, että samoja vaikutuksia edelleen hankkeesta kohdistuu mm. linnustoon, arvokkaaseen maisema-alueeseen, Natura-alueisiin sekä ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen. Näiden lisäksi muodostuu myös yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. On siis syytä huolellisesti arvioida vaikutukset ja suunnittelumääräysten perusteella varmistua vaikutuksesta.

Mika Sarkkinen, Oulun museo- ja tiedekeskus

Arkeologiset kohteet on huomioitu kaavassa ja useammat kohteet sijoittuvat etäämmälle rakennustoimien alueista. Kohteeseen SM-1/2 toivotaan väljennystä, sillä se on merkittävin kohde (kivikautinen asuinpaikka).

Kaavassa SM olisi parempi esittää pienillä kirjaimilla sm ja aluerajaus pistekatkoviivalla, jonka lisäksi sanamuotoa voisi tarkentaa (muinaisjäännösalue) kaavamääräykseen.

Muu kulttuuriperintökohde on syytä esittää Katja-asetuksen mukaan oranssilla pallolla. Kaavamääräys pohdinnassa museovirastolla ja se toimitetaan AFRYlle sähköpostitse.

Museo- ja tiedekeskus tarkistaa vielä kaava-alueelle sijoittuvan yksittäisen muu kulttuuriperintökohteen, onko se perusteltua esittää kaavakartalla.

VARK-alueet hyvä esittää samalla kartalla muiden kulttuuriympäristön arvokohteiden kanssa.

Vaikka tuulivoimaloiden etäisyys Kierikkiin on 5 km, on maisemavaikutukset suuria ja ne kohdistuvat etenkin Kierikin ranta-alueelle. Lieventämiskeinoja voisi olla hyvä pohtia.

Samuli Paitsola, Oulun museo- ja tiedekeskus

Maisemavaikutukset ovat suuria rakennettuun kulttuuriympäristöön, kuten Karjalankylälle, Hökänrantaan ja Yli-lin kirkolle.

Niina Kangas, Lupa- ja valvontavirasto

Pohjois-Pohjanmaan liiton puheenvuorossa tuli hyvin esille maakuntakaavan tilanne, jota kannattaa seurata. Lisäksi AKL on myllerryksessä, johon on esitetty etäisyysvaatimusta asutukselle (8 x voimalan kokonaiskorkeus). Joskin etäisyysvaatimus on menossa vasta käsittelyyn, eikä lopputuloksesta ole vielä tietoa.

Kaavakartalla luo-alueita on tuotu lähelle tuulivoimarakentamisen alueita. Selvityksiä näistä ei kuitenkaan ole vielä nähty, joten lausutaan YVAN yhteydessä sekä tulevaisu vaiheissa. Valumavesistöstä ei taida olla laadittu selvityksiä? Luonnonsuojelulain mukaan vesitaloutta ei saa muuttaa. Onko ojitus- tai kuivatustarpeita?

40 dB:n melualue ylitti kaava-alerajauksen Isosuolla. Isosuon suojeluperusteet on syytä tarkistaa. Yleisesti, osalla suojelualueista on melurajoituksia.

Emma Salo, LVV

YVA-selostuksen perusteltu päätelmä valmisteilla, joten tässä vaiheessa yhteysviranomaisen ei ota kantaa kaavaluonnoksen sisältöön. Perustellussa päätelmässä keskitytään YVA-lain mukaisesti merkittäviin vaikutuksiin.

Maarit Vainio, LVV

Aineisto ei ollut tavoittanut, joten kommentit tulee kaavalausunnossa.

Veli-Matti Kangas, LVV

Lintu- ja direktiivilajiston osalta ei oteta kantaa tässä vaiheessa, kaavalausunnossa kommentit. Poikainlammit-Karhusuon Natura-arviointi tulee täydennettäväksi puutteellisuuksien vuoksi.

Ismo Vendelin: Kiitos kommentteista. On harmillista, mikäli aineisto ei ole kaikkia tavoittanut. Ennakoaineisto on laaja ja valmistuu osissa, joten toimitus paikoin haastava, sillä sähköpostitse aineistoa ei saa toimitettua. Tämän vuoksi päivitetty linkki ennakoaineistoon lisätty kokouskutsuun. Täysin valmista kaavaselostusta ei myöskään yleensä ole vielä tässä vaiheessa saatavilla. Yleisesti tuulivoimahankkeissa selvitykset ovat olleet hyvin laajoja ja kattavia, mutta siirtykö selvitysten painoarvo jatkossa enemmän kaavan harteille, mikäli YVA:ssa keskitytään merkittäviin vaikutuksiin?

Niina Kangas: Hyvä kysymys. YVA:ssa keskitytään merkittäviin vaikutuksiin, mutta ensisijaisen tärkeää on, että molempien menettelyiden lakien vaateet huomioidaan. Nähtäväksi jää miten muotoutuu jatkossa. Selvityksiä kuitenkin oletettavasti tehdään edelleen laajasti YVAan.

Emma Salo: Vaikka painotetaan merkittävien vaikutusten tarkastelua, se ei poissulje vähäisempien vaikutusten selvittämistä.

Pirjo Rautiainen, Metsähallitus Luontopalvelut

Pari viikkoa sitten on lausuttu YVA-selostuksesta ja Natura-arvioinnista. Lausunnot on annettu myös aiemmissa vaiheissa. Kaikissa lausunnoissa on tuotu esille riittäviä suojaetäisyyksiä.

Isosuo kuuluu FINIBAan ja 40 dB:n melualue ylettyy suojelualueelle, joka on linnustolle tärkeä alue. Luontoselvitykset kohdistettu myös tuotantoalueelle, eikä laajemmalle vaikutusalueelle.

Raportit olisi hyvä laatia LUOPAS-oppaan mukaan, tässäkin hankkeessa ollut huojuntaa raporttien laadinnassa.

Matti Konttinen, Oulun kaupunki

Hyviä kommentteja ja keskustelua. Kaupungin puolesta todettakoon, että Yli-li on melko täynnä tuulivoimahankkeita, joten maisemavaikutukset ja sosiaalinen hyväksyttävyyys korostuvat. Parannusta hankkeen suunnittelussa on tehty, sillä etäisyyttä Yli-lin taajamaan lisätty ja hankekoko on pienentynyt. Silti paikallisilla ihmisillä on hankala ymmärtää, miksi hankkeita on jatkettu, vaikka alueet ovatkin pudonneet maakuntakaavasta. Valituksia todennäköisesti tulossa joka tapauksessa.

Jälkikäteen sähköpostitse toimitetut kommentit:

Tapani Pukinkorva, Iin kunta

Iin kunta haluaa korostaa näkymisen vaikutusten arviointia Iijoen varren asutukselle – erityisesti Jakkukylän suuntaan, josta tuulipuisto avautuu jokea pitkin eikä näköesteitä joen kautta tarkasteltuna ole.

Uusia sähkölinjoja ei tulisi harkita sillä Isokangas ja sen ympärivät maastot ovat jo nyt ruuhkautuneet lunastettavista linjoista/väylistä joten muiden hankkeiden sähkölinjoihin tukeutuminen nähdään Iin kunnan kannalta tuettavana vaihtoehtona. Pintavesien hallinta ja vaikutukset niihin tulee huomioida kaavoituksessa/selvityksissä. Iijoen vedenlaadun tila tulee varmistaa hankkeen johdosta eikä se saa huonontua.

Vilma Sanaksenaho, Paliskuntain yhdistys

Paliskuntain yhdistys lausui Kotaselän tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta kattavasti sen ollessa nähtävillä. Paliskuntain yhdistys pyytää huomioimaan samat asiat neuvottelukutsun liitteenä olleen porotalous selvityksen osalta kuin mitä esitimme lausunnossamme YVA-selostuksesta. Lausunto löytyy täältä:

https://paliskunnat.fi/lausunnot2026/LVV_Yli_li_Kotaselka_tuulivoima_YVAs_9-2-2026.pdf

Alueen maakunta- ja yleiskaavasta tulee määräyksiä, jotka poronhoitolain kanssa edellyttävät erityistä poronhoidon huomioon ottamista suunnittelussa ja sen toimintaedellytysten turvaamista. Kotaselän hanke sijoittuu kapealle alueelle paliskunnan rajan ja lijoen väliin, ja tukkii porojen laidunkierron. Alueen viereen sijoittuu Pahkakosken ja Iso Pihlajasuon tuulivoimahankkeet. Kiimingin paliskunta katsoo, että hankkeesta aiheutuisi yksinään ja yhdessä muiden alueelle suunniteltujen hankkeiden kanssa kohtuutonta haittaa paliskunnan poronhoidolle.

8. Muut asiat

Ei ollut muita asioita.

9. Jatkotoimenpiteet

Ismo Vendelin: Perusteltu päätelmä huomioidaan jatkosuunnittelussa. Kaavaluonnos on tarkoitus saada nähtäville kevättalvella ja kaavaehdotukseen on tarkoitus edetä pian kaavaluonnoksen jälkeen.

Emma Salo: Perusteltu päätelmä julkaistaan 9.4. mennessä.

Niina Kangas: Natura-arvioon esitetyt täydennykset on hyvä huomioida, mutta ne eivät estä kaavaluonnoksen nähtäville asettamista.

Matti Konttinen: Kaupungin strategisten linjausten mukaan hankkeita priorisoidaan siten, että seudullisen kokoluokan hankkeet menevät edelle. Katsotaan etenemistä hankkeesta vastaavan ja konsultin kanssa.

Valmis muistio toimitetaan saatujen kommenttien jälkeen kokoukseen osallistuneille sekä Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon. Muistioon lisätään kommentit tahoilta, jotka olivat estyneitä osallistumaan kokoukseen. Kokoukseen osallistuneille varataan muistion kommentointiin vähintään viikko.

10. Neuvottelun päättäminen

Päätettiin neuvottelu klo 14.08.